

RJUKAN DAGBLAD

8/9-47

102116

Kommentarer og nye opplysninger omkring Feidmansaken.

En dødsdom over jurysystemet.

Av høyfjellsdommer
Edvard Læssen.

Dommen i Feidmann-saken er dødsdommen over jurysystemet i dets nåværende form. Legmanns-elementet er verdifullt — som et element i en domstol. Men å overlate avgjørelsen av skyldspørsmålet i straffesaker helt og holdent til legfolk, er farlig. Det har dommen i Feidmann-saken bekreftet tydeligere enn noen tidligere lagmannsrettsdom. En slik rettspraksis er aldri blitt så kompromittert som ved denne dom.

Det skal trening til for å kunne konsentrere seg om det rettslig relevante i en sak. Denne trening mangler legmannen og lar seg derfor så meget lettere påvirke av utenomhensyn. At det er utenomhensyn som har diktert resultatet i Feidmann-saken, kan det vel ikke være tvil om. Her erklærer en jury et klart og opplagt, kynisk utført, overlagt mord for å være all right!

Legmannen skulle representere det sunne folkemett. Men det kan man likevel ligge meget langt fra å være som denne. Og med sunn rettsbevissthet har den ingenting å bestille. Den strider mot og opprører vår rettbevissthet.

De tiltalte ble nødt til å kvitte seg med sine offer, heter det. Det ble for farlig å gå videre. Kom da denne ensidigheten så plutselig og uventet? De to flyktningførerene hadde gjort mange lignende turer for. De måtte være vel vitende om de farer en slik

tur kunne medføre. De tok allikevel oppgaven på seg enda en gang. De påtok seg å føre Feidmann og frue over grensen, det vil si redde dem fra døden. I stedet slår de dem ihjel med kaldt overlegg, plyndrer likene og stikker av. For å redde seg selv og sin organisasjon. Var det i sin orden det? Jurymennene fant det var i sin fulle orden — de frifant blankt de to drapsmenn.

Ordre? Det hjelper ikke. Forresten hadde de visst ingen ordre. I allfall ikke til noe så absurd som å ta livet av dem det gjaldt å redde. I tilfelle disse de, ha vært en forbryterak ordre. Ingen er forpliktet til å etterkomme en ordre som går ut på å utføre en straffbar handling. Å slå ihjel den som er overlatt til ens spesielle omsorg, er en grov straffbar handling, en avskyelig forbrytelse. Det skulle en tro normale mennesker måtte være klar over.

De to arbeidet aktivt i hjemmefronten. De hørte til i den leir hvor en utbredt opinion synes å ha vanskelig for å erkjenne at forbrytelser i det hele tatt kunne forekomme. I hvilken grad har jurymennene latt seg påvirke av denne opinion? I hvilken grad har de ligget under for krigs- og etterkrigspsykosen? De fikk iallfall høre atskillig om krigens lov. Krigens lov flyttet inn i retts salene! Det er noe vi bør be alle gode makter bevare oss for.

Ofrøne var to alminnelig, ikke kjente personer, begge jøder. — Hvis det hadde vært to mer betydningsfulle personer det gjaldt å føre over grensen — i stedet for Feidmann og frue, to kjente

størrelser — hva så? Ville de tiltalte ha opptrådt på samme måte da — i sin nød? Og hvis de hadde gjort det, hvordan ville den samme jury da ha dømt? Jeg bare stiller spørsmålet.

Edvard Læssen.
Morgenbladet.